

Willem van Kooten

Ijspret



Als het mooi weer was, kwam gegarandeerd de ijsman langs in de vijftiger jaren. Ijskasten bestonden nog niet en dus was je aangewezen op de Vami-man met hulpmotor, die het al vlug verloor van de man van C-Jamin – Jamin natuurlijk, maar iedereen zei C-Jamin. Diens kar zag er super uit, maar bovendien kreeg je meer – verpakt – ijs voor je dubbeltje of vijftien cent, met chocola.

Mijn vader liet zich slechts zelden tot een ijsje vermurwen, want met zoveel Van Kootens was dat een rib uit zijn lijf, zoals hij dat noemde. Als we beloofden te delen – allemaal een halve – wilde het nog wel eens lukken.

Ook zag je met mooi weer die ouderwetse driewiel-ijskarretjes op strategische plaatsen staan. Schepijs, met echte wafeltjes of bekertjes uit zo'n blik. Ook niet te versmaden. Die driewielers waren van Luza uit de Zadelstraat in Hilversum. Daar zat ook een vestiging van de melkfabriek, waar onze melkboer De Waal uit de Koningsstraat zijn verse melk haalde. Kobus heette hij, een gemoedelijke man op klompen met altijd een stompje sigaar in zijn mond. Agio Gulden Oogst, toen de meest gerookte sigaar. Kobus was nooit te beroerd om op maandagmorgen bijvoorbeeld de wasketel van het fornuis te halen en op de wringer te zetten. Veel te zwaar voor mijn moeder en de werkster.

Op de Havenstraat tegenover het Gooische Boekhuis, had je Lino Belfi – met elegant snorretje. Prima ijs had Lino, en volgens mij had hij ook al espresso koffie, al kenden we dat toen nog niet.

Naast de Havendwarsstraat had je nog een ijswinkel. La Veneziana en verderop, op de Hilvertsweg had je het Ijspaleis van de vader en de zoon in de witte jassen. Topijs, maar het bezwaar was dat die vader altijd zo stond te hoesten en te roken, net als de zoon trouwens. Die scheurde – in witte jas – altijd door het Gooi om ijs naar de restaurants te brengen. Vanwege dat hoesten werden we eigenlijk liever door één van de echtgenotes geholpen, maar dat lukte helaas lang niet altijd.

De onbetwiste ijskoning van Hilversum in die jaren was natuurlijk Ben Ebbing van de Koninginneweg. Zijn vrouw Wil Haverlag hielp ook hard mee. Zij was in de voorafgaande jaren een niet onverdienstelijk zwemster geweest zoals Hilversum er zoveel had dankzij de Robben en Jan Stender. Wil was niet zo beroemd als Geertje Wielema van de garage op de Vaartweg – en het tankstation waar nu Esso zit – en Nel van Vliet bijvoorbeeld van bakkerij Van Vliet bij het Langgewenst. Ik herinner met dat Nel van Vliet in een open koets gehuldigd werd na één of andere topprestatie. Ik geloof op de Olympische Spelen van 1948 in Londen.

Ben Ebbing was populair onder de middelbare scholieren van Hilversum, die vaak in zijn salon te vinden waren. Hij adverteerde in alle schoolkranten en gaf ijs-taarten weg bij sportwedstrijden. Die taarten moesten dan wel bij hem in de zaak worden genuttigd.

Als het mooi weer was zat Jimmy, eigenaar van Jimmy's Bar, schuin tegenover Ben Ebbing, buiten voor de zaak, achterstevoren op zijn stoel vrolijk te wezen. Jimmy was een indrukwekkende grote neger – de eerste die we ooit zagen, een echte swinger, met een grote Amerikaanse cabriolet. Samen met zijn blonde vrouw en strooien hoed paradeerde hij met mooi weer door Hilversum. Volgens een kenner was het een Packard. Zal wel. Bij mooi weer leek Jimmy wel de burge-meester van Hilversum.